

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

КАРПАТСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПІДПРИЄМНИЦТВА

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

_____ В.С.Чопей

« ____ » _____ 20 ____ р.

Силабус

навчальної дисципліни

ОК.2.2«Статистика»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма _____ Фінанси, банківська справа та страхування _____

(назва освітньої програми)

освітнього рівня _____ Бакалавр (перший рівень вищої освіти) _____

(назва освітнього рівня)

галузь знань _____ 07 Управління та адміністрування _____

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) _____ 072 Фінанси, банківська справа та страхування _____

(шифр і назва спеціальності(тей))

Обсяг, кредитів: 4

Форма підсумкового контролю: _____ екзамен _____

Хуст 2020 рік

Викладач: Кондратюк М.Ф. ,ст. викладач кафедри економіки та менеджменту

Телефон деканату: 0971434146, Телефон викладача +380974826611 Еле

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/> <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=2227>

Передреквізити

Вивченню дисципліни «Статистика» передують такі навчальні дисципліни як мікроекономіка, фінанси, гроші і кредит, бухгалтерський облік , аудит

Постреквізити

Після вивчення дисципліни «Статистика» студенти вивчатимуть дисципліну фінансовий облік, фінансовий ринок, економічний аналіз.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета : засвоєння статистичних методів збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ та процесів, які доцільно використовувати в сучасних умовах при проведенні статистичного дослідження.

Завдання:

- вивчення методологічних засад організації статистичних спостережень, зокрема вибіркових, систематизація та узагальнення статистичних даних;
- логічне обґрунтування алгоритмів розрахунку різних за аналітичною функцією статистичних показників, зведених індексів і рейтингових оцінок;
- вивчення методів аналізу закономірностей розподілу, оцінювання варіації, диференціації та концентрації явищ і процесів;
- освоєння методів аналізу взаємозв'язків і оцінювання ефектів впливу факторів на варіацію і динаміку досліджуваних явищ;
- оволодіння методами вимірювання інтенсивності динаміки, виявлення та екстраполяції тенденцій розвитку, оцінювання сезонних коливань;
- набуття вмінь застосовувати графічно-візуальні методи узагальнення та аналізу даних.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- теоретичні основи статистичного спостереження як способу формування інформаційної бази для дослідження та прийняття рішень;
- методичні підходи до узагальнення та оброблення статистичних даних;
- методологію і методику екстенсивного та інтенсивного статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів;
- методику прогнозування та статистичного моделювання соціально-економічних параметрів.

Студент повинен уміти:

- застосовувати методи статистичного спостереження для формування масиву первинних даних для статистичного дослідження;
- здійснювати оброблення первинних даних з метою одержання узагальнюючих показників, рядів розподілу, відносних, середніх величин, показників варіації тощо;
- виконувати необхідні аналітичні розрахунки із застосуванням комп'ютерної техніки у відповідності з метою статистичного дослідження, наявною вихідною статистичною інформацією;
- здійснювати статистичний аналіз фінансово-господарської діяльності, рівня соціально-економічного розвитку регіону, економічну інтерпретацію одержаних результатів, робити обґрунтовані висновки та прогнози розрахунки.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

Тема 1 Методологічні засади статистики

Коротка історична довідка про виникнення статистики як науки. Особливості статистики як самостійної суспільної науки. Статистична сукупність. Статистичні ознаки та їх класифікація. Статистичні закономірності та форми їх прояву. Статистична методологія. Етапи статистичного дослідження та специфічні методи статистики: статистичне спостереження, зведення і групування, узагальнюючі характеристики. Сучасні проблеми статистики при переході на СНР.

Тема 2 Статистичне спостереження

Статистичне спостереження як метод інформаційного забезпечення. Інформація як продукт збирання та обробки даних. Поняття статистичного спостереження. Первинне та вторинне спостереження. Статистичні дані. Вірогідність даних. Повнота даних. Своєчасність даних. Порівняльність даних. Порівняльна методика збирання даних. Програмно-методологічні питання плану спостереження. Мета спостереження. Об'єкт спостереження. Ценз, одиниця сукупності. Програма спостереження. Статистичний інструментарій. Статистичний формуляр. Організаційні питання статистичного спостереження. Час спостереження. Критичний момент. Період спостереження. Помилка репрезентативності та реєстрації. Випадкові та системні помилки. Форми, види та способи спостереження. Обов'язковість та систематичність. Вірогідність. Соціально організовані спостереження. Суцільні та не суцільні спостереження.

Тема 3 Зведення і групування статистичних даних

Суть статистичного зведення та основні його елементи. Централізоване і децентралізоване зведення. Класифікації та групування. Структурні, типологічні та аналітичні групування. Ряди розподілу як різновид структурних групувань. Основні елементи рядів розподілу, їх види. Гістограма та полігон. Методологічні принципи побудови групувань. Визначення груп за формулою Стерджеса. Прості та комбінаційні групування. Первинне та вторинне групування. Статистична таблиця як невіддільний елемент зведення і групування. Поняття підмету і присудку статистичної таблиці. Види статистичних таблиць і правила їх побудови.

Тема 4 Узагальнюючі статистичні показники

Статистичний показник, його сукупність та кількість і якість відображення. Модель показника та його статистична структура. Вірогідність статистичної інформації та її складові – адекватність і точність. Розподіл статистичних показників за способом обчислення та за ознакою часу. Поняття адитивності. Абсолютні величини як характеристика розмірів соціально-економічних явищ. Натуральні та вартісні вимірники статистичних величин. Умовно-натуральні вимірники та методика їх розрахунку. Відносна статистична величина як характеристика міри кількісного співвідношення різної менших чирізної менших показників. Види відносних величин та одиниці їх виміру. Поняття і значення середніх величин. Основні правила їх застосування в соціально-

економічних дослідженнях. Види і форми середніх величин. Основні методологічні принципи розрахунку середніх величин. Порядкові середні: мода і медіана. Необхідність вивчення варіації статистичних ознак. Статистичні характеристики варіації кількісних ознак: розмах варіації, середнє лінійне відхилення, дисперсія, середнє квадратичне відхилення, їх взаємозв'язок. Коефіцієнти варіації та їх значення для вивчення варіації. Визначення варіації альтернативної ознаки і номінальної ознаки, яка приймає більше двох значень. Вивчення форм розподілу. Статистичні характеристики форм розподілу: коефіцієнти асиметрії та ексцесу.

Тема 5. Аналіз рядів розподілу

Ряд розподілу: види та способи побудови. Характеристики центр розподілу. Порядкові середні: мода і медіана. Визначення моди і медіани в дискретних та інтервальних рядах розподілу та їх використання у статистичному аналізі. Основні математичні властивості характеристик центр розподілу (середньої арифметичної, моди і медіани). Поняття варіації. Необхідність вивчення варіації статистичних ознак. Статистичні характеристики варіації кількісних ознак: розмах варіації, середнє лінійне відхилення, дисперсія, середнє квадратичне відхилення, їх взаємозв'язок. Коефіцієнти варіації та їх значення для вивчення варіації. Визначення варіації альтернативної ознаки і номінальної ознаки, яка приймає більше двох значень.

Тема 6 Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів

Поняття та критерії однорідності. Вивчення форм розподілу. Статистичні характеристики форми розподілу: коефіцієнти асиметрії та ексцесу та їх економічне тлумачення. Симетричні та асиметричні розподіли. Показники характеристики нерівномірності розподілу. Коефіцієнт концентрації: способи розрахунку та економічне тлумачення. Коефіцієнт локалізації як характеристика рівномірності територіального розподілу. Коефіцієнт подібності (схожості) структур. Показники інтенсивності структурних зрушень. Види та взаємозв'язок дисперсій.

Змістовий модуль 2.

Тема 7. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків

Поняття про функціональну та стохастичну залежність між окремими явищами. Кореляційний зв'язок як окремий вид стохастичної залежності. Метод порівняння паралельних рядів. Коефіцієнт Фехнера та умовий коефіцієнт коефіцієнт кореляції рангів, техніка його розрахунку. Метод аналітичного групування. Етапи побудови моделі аналітичного групування. Теоретичне обґрунтування моделі. Техніка розрахунку дисперсій: загальна дисперсія, міжгрупова дисперсія та середня з групових дисперсій. Правило розкладання варіації та його значення у вивченні залежності між явищами. Кореляційне відношення та його економічна суть. Перевірка суттєвості зв'язку з допомогою F – критерію. Кореляційно-

регресійний аналіз і його етапи. Класифікація ознак.
Вибір форми рівняння регресії. Кореляційне поле.
Обчислення параметрів рівняння регресії і їх економічна інтерпретація.
Оцінка тісноти зв'язку та перевірка його суттєвості в кореляційно-
регресивному аналізі.
Коефіцієнт детермінації. Непараметричні методи вимірювання взаємозв'язку між
явищами. Тетракоричні показники. Коефіцієнт асоціації Юла.
Коефіцієнт контингенції Кендола. Коефіцієнт взаємної спряженості Чупрова.
Спосіб використання відношення шансів. Оцінка суттєвості за допомогою.

Тема 8. Аналіз інтенсивності динаміки

Завдання статистики при вивченні динаміки соціально-економічних явищ.
Поняття про ряди динаміки, їх складові елементи та правила побудови. Види
рядів динаміки та їх особливості. Аналітичні показники ряду динаміки та їх
взаємозв'язок. Методи обчислення середніх у рядах
динаміки. Аналіз структурних зрушень.
Порівняльний аналіз рядів динаміки. Приведення рядів динаміки до однієї
основи. Обчислення коефіцієнта випередження. Основні складові компоненти
рівня рядів динаміки. Вивчення в рядях динаміки основної тенденції розвитку з
допомогою середніх величин. Метод
плинних середніх. Вивчення основної тенденції методом
аналітичного вирівнювання. Спосіб вибору виду рівняння тренду.
Економічна суть параметрів рівняння тренду. Прогнозування на
основі рядів динаміки.

Тема 9. Аналіз тенденцій розвитку та коливань

Методи обчислення середніх у рядах динаміки.
Основні складові компоненти рівня рядів динаміки. Аналіз структурних зрушень.
Порівняльний аналіз рядів динаміки. Приведення рядів динаміки до
однієї основи. Обчислення коефіцієнта випередження. Оцінка коливань та
сталості динаміки. Коефіцієнти нерівномірності. Сезонні коливання: їх види та
спосіб розрахунку.
Індекс сезонності. Показники інтенсивності сезонних коливань.
Відносні міра коливань – коефіцієнт варіації.

Тема 10. Індексний метод

Загальні поняття про індекси. Значення і місце індексів у соціально-
економічних дослідженнях. Види індексів. Синтетичні та
аналітичні властивості індексів. Індивідуальні індекси, їх побудова та
взаємозв'язок. Індекси з постійною та змінною базою порівняння: Індекс
Пааше, індекс Лайспереса. Загальні індекси.
Основні елементи загального індексу. Індесовані величини. Сумірники і ваги.
Форми індексів. Агрегатна форма як основна форма загальних індексів.
Мультиплікативний зв'язок між сумірниками. Методологічні питання побудови
загальних агрегатних індексів. Індекс запоточною вагою, індекс з
базисним сумірником. Системні співзалежних індексів та
дослідження впливу окремих факторів розкладання загального абсолютного
приросту за факторами. Середньозважені індекси, тотожні агрегатній їх

формі. Середньозважений арифметичний і гармонійний індекси. Аналіз динаміки середньогорівня інтенсивного показника: індекс змінного складу, індекс фіксованого складу, індекс структурних зрушень. Взаємозв'язок середніх індексів. Територіальні індекси. Способи побудови територіальних індексів змінного складу, фіксованого складу і структурних зрушень.

Тема 11. Вибірковий метод

Поняття вибіркового спостереження. Генеральна та вибіркова сукупності. Репрезентативна вибірка. Похибка вибірки. Переваги вибіркового методу. Точкові та інтервальні вибіркові оцінки. Гранична похибка та методика її розрахунку.

Способи формування вибірових сукупностей. Простий випадковий відбір та способи формування простої вибірки. Механічний відбір одиниць сукупності. Обсяг вибірки за типовим відбором. Визначення чисельності непропорційної вибірки. Простий випадковий відбір. Методика визначення довірчих інтервалів вибіркової середньої і частки.

Структура навчальної дисципліни “Статистика”

Тематичний план

Назви змістових модулів і	Кількість годин
---------------------------	-----------------

тем	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ПРЕДМЕТ ТА ПОКАЗНИКИ СТАТИСТИКИ. ПРОГРАМНО - МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТАТИСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ												
Тема 1. Методологічні засади статистики	7	2	1			4	7	1				6
Тема 2. Статистичне спостереження	9	2	1			6	9	1	1			7
Тема 3. Зведення та групування статистичних даних	12	4	2			6	12	1	1			10
Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники	12	4	2			6	12	1				11
Тема 5. Аналіз рядів розподілу	12	2	2			8	12					12
Тема 6. Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів	8	2				6	8					8
Разом за змістовим модулем	60	16	8			36	60	4	2			54
Змістовий модуль 2. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ ТА ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ. ОСНОВНІ УМОВИ НАУКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИБІРКОВОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ.												
Тема 7. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	12	2	2			8	12	1				11
Тема 8. Аналіз інтенсивності динаміки	12	4	2			6	12	1	1			10
Тема 9. Аналіз тенденцій розвитку та коливань	13	2	1			10	13	1	1			11
Тема 10. Індексний метод	12	4	2			6	12	1				11
Тема 11. Вибірковий метод	11	2	1			8	11					11
Разом за змістовим модулем	60	14	8			38	60	4	2			54
Разом годин	120	30	16			74	120	8	4			108

Примітки. 1. Слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення. 2. АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання. 3. Можуть застосовуватися такі форми і методи контролю знань, як опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, реферат, співбесіда, огляд додаткової літератури, підготовка та проведення презентації, складання кросворду за основними термінами теми, контрольна робота, письмове тестування, експрес-тестування, комп'ютерне тестування тощо, а також наведені в розділі II таблиці пункту 11.1.

Навчально-методична картка дисципліни ОК.2.2 Статистика

Разом: 120 год., лекції – 30 год., практичні заняття – 16 год., індивідуальні заняття – год., самостійна робота – 74 год.,

Модулі	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				
Назва модуля	ПРЕДМЕТ ТА ПОКАЗНИКИ СТАТИСТИКИ. ПРОГРАМНО - МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТАТИСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ						СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ ТА ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ. ОСНОВНІ УМОВИ НАУКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИБІРКОВОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ.				
Кількість балів за модуль	30 балів						30 балів				
Лекції	1	2	3	4	5		6	7	8	9	10
Теми лекцій	<i>Тема лекції 1</i>	<i>Тема лекції 2</i>	<i>Тема лекції 3</i>	<i>Тема лекції 4</i>	<i>Тема лекції 5</i>	<i>Тема лекції 6</i>	<i>Тема лекції 7</i>	<i>Тема лекції 8</i>	<i>Тема лекції 9</i>	<i>Тема лекції 10</i>	<i>Тема лекції 11</i>
Теми семінарських занять											
Теми практичних занять	<i>Тема заняття 1</i>	<i>Тема заняття 2</i>	<i>Тема заняття 3</i>	<i>Тема заняття 4</i>	<i>Тема заняття 5</i>		<i>Тема заняття 7</i>	<i>Тема заняття 8</i>	<i>Тема заняття 9</i>	<i>Тема заняття 10</i>	<i>Тема заняття 11</i>
Теми лабораторних занять											
Самостійна робота	5 балів	5 балів		5 балів	5 балів			5 балів			
Тести	10 балів										
ІНДЗ	30 балів										
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)										
Підсумковий контроль	Екзамен										

Форми організації занять

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Методологічні засади статистики	1	
2.	Статистичне спостереження	1	1
3.	Зведення та групування статистичних даних	2	1
4.	Узагальнюючі статистичні показники	2	
5.	Аналіз рядів розподілу	2	
6.	Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	2	
7.	Аналіз інтенсивності динаміки	2	1
8.	Аналіз тенденцій розвитку та коливань	1	1
9.	Індексний метод	2	
10.	Вибірковий метод	1	
Разом		16	4

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Традиційні лекції із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, бесіда, самостійна робота студентів із книгою, виконання індивідуальних навчальних проєктів.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Об'єднання студентів у фокус-групи, навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни для виявлення причинно-наслідкових зв'язків.

Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Метод мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, щонепримисливо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання — змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Метод соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод "вибуху", метод природних наслідків і трудовий метод.

Бесіда, лекція, пояснення, диспут, переконання, само оцінювання, аутотренінг, психологічне консультування, медіація, патронат.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій
2. Тематика реферативних досліджень
3. Завдання для тематичного (модульного) контролю
4. Завдання для проведення ККР
5. Перелік питань до екзамену

7.2. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Акімов О. В. Статистика в малюнках та схемах : [Навчальний посібник] / О.В. Акімов. - К. : ЦНЛ, 2007. – 168 с.

2. Горкавий В. К. Статистика : [Навчальний посібник] / В. К. Горкавий. – К. : ЦНЛ, 2012. – 608 с.
3. Єріна А. М., Пальян З. О. Теорія статистики : Практикум / А. М. Єріна, З. О. Кальян. – К. : Знання, 2002. – 422 с.
4. Лугінін О. Є. Статистика : [Навчальний посібник] / О. Є. Лугінін . – К.:ЦНЛ, 2007. – 608 с.
5. Макаренко М. В. Теорія статистики: Навчальний посібник. / М. В. Макаренко, І. М. Гойхман, О. О. Гладчук, О. В. Шуть. – К.: Кондор, 2010. – 236 с.
6. Мармоза А. Т. Теорія статистики [текст] підручник / А. Т. Мармоза. – К.:«Центр учбової літератури», 2013. – 592 с.
7. Матковський С. О., Марець О. Р. Теорія статистики : [Навчальний посібник]/ С. О. Матковський, О. Р. Марець. – К. : Знання, 2010. – 535 с.
8. Моторин Р. М. Статистика для економістів: навч. посіб. / Р. М. Моторин, Е. В.Чекотовський. – 3-те вид., виправл. і доповн. – К. : Знання, 2013. – 381 с. + компактдиск. – (Вища освіта ХХІ століття).
9. Опря А. Т. Статистика. Математична статистика. Теорія статистики :[Навчальний посібник] / А. Т. Опря. – К. : ЦНЛ, 2005. - 496 с.
10. Опря А. Т. Статистика: [Навчальний посібник] / А. Т. Опря. – К.: ЦНЛ, 2012. – 448 с.
11. Статистика : [Підручник]. / Р. Я. Баран та ін. – Чернівці : Наші книги. – 2008. – 240 с.
12. Статистика : [Підручник]. / С. С. Герасименко та ін. – К. : КНЕУ, 2000. – 467 с.
13. Статистика: теоретичні засади і прикладні аспекти / За ред. Р. В.Фещура. – Львів: “Інтелект-Захід”, 2003. – 346 с.
14. Тарасенко І. О. Статистика : [Навчальний посібник] / І. О. Тарасенко. -К. : ЦНЛ, 2006. – 344 с.
15. Теорія статистики : [Підручник]. / Є. І. Ткач, В. П. Сторожук та ін. -Тернопіль : Астон. – 2004. – 589 с.
16. Тринько Р. І., Тадник М. Є. Основи теоретичної і прикладної статистики :[Навчальний посібник] / Р. І. Тринько, М. Є. Тадник. – К. : Знання, 2011. – 400 с.
17. Уманець Т. В. Загальна теорія статистики : [Навчальний посібник] /Т. В. Уманець. – К. : Знання. – 2006. – 294 с.
18. Штагрет А. М. Статистика : [Навчальний посібник] / А. М. Штагрет. – К. :ЦНЛ, 2005. – 232 с.

Додаткова література:

1. Бек В. Л. Теорія статистики: курс лекцій : [Навчальний посібник] / В. Л.Бек. – К. : ЦНЛ, 2003. – 412 с.
2. Громько Г. Л. Общая теория статистики : Практикум / Г. Л. Громько –

М. : ИНФРА-М, 2000. – 286 с.

3.Єріна А.М., Пальян З.О. Статистика: Підручник. Рекомендовано МОН України К.: КНЕУ, 2010. – 351с.

4.Лугінін О.Є., Фомішин С.В. Статистика національної економіки та світового господарства: Навч. посібник. – К.: ЦНЛ, 2006. – 502 с.

5.Уманець Т.В. Економічна статистика: Навч. посіб. Рекомендовано МОН України К.: Знання, 2006. – 429с.

6.Костенко Т.Д. та ін. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навч. посібник. 2-е вид. Рекомендовано МОН України К.: Центр учбової літератури, 2007. - 400с.

Інформаційні ресурси:

1. www.ukrstat.gov.ua
2. www.nbu.gov.ua
3. <http://sts.gov.ua>
4. www.rada.gov.ua
5. <http://www.minjust.gov.ua>
6. <http://www.kirstat.kr.ua>
7. <http://www.minfin.gov.ua>
8. <http://www.bank.gov.ua>

Індивідуальні завдання

1. Джерела статистики.
2. Об'єкт, предмет і метод статистики.
3. Основні категорії статистики.
4. Етапи розвитку статистичної науки.

5. Організація статистики в Україні. Міжнародні статистичні організації.
6. Суть та організаційні форми статистичного спостереження.
7. Методологічні та організаційні питання статистичного спостереження. План та програма спостереження.

Тематика ІНДЗ

1. Середні показники рядів динаміки.
2. Методи визначення тенденції розвитку.

- 3.Індекси сезонності.
- 4.Інтерполяція і екстраполяція в рядах динаміки.
- 5.Значення індексів.
- 6.Індивідуальні індекси та їх властивості.
- 7.Загальні індекси.
- 8.Розкладання відносного і абсолютного приросту за факторами.
- 9.Агрегатні індекси.

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Методологічні засади статистики	4	6
2.	Статистичне спостереження	6	7
3.	Зведення та групування статистичних даних	6	10
4.	Узагальнюючі статистичні показники	6	11
5.	Аналіз рядів розподілу	6	12
6.	Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів	8	8
7.	Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	8	11
8.	Аналіз інтенсивності динаміки	6	10
9.	Аналіз тенденцій розвитку та коливань	8	11
10.	Індексний метод	6	11
11.	Вибірковий метод	8	11
Разом		72	108

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 3 модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
<i>«відмінно»</i>	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
<i>«добре»</i>	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
<i>«задовільно»</i>	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
<i>«незадовільно»</i>	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Система оцінювання роботи студентів/аспірантів упродовж семестру

Вид діяльності студента / аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль ...		Модуль n	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	1						
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	1						
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	10						
1.4. Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10						
1.5. Виконання завдань для самостійної роботи	10						
1.6. Виконання модульної роботи	25						
1.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	30						
Разом		-		-		-	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 50							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5						
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5						
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5						
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10						
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5						
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5						
Разом		-		-		-	
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;

- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	не більше 40	не більше 100
3	4	6	6	5	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T11 – теми змістових модулів.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	Перескладання здійснюється відповідно до графіка
Правила академічної доброчесності	<p>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</p> <ul style="list-style-type: none">- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методи досліджень і джерела інформації.
Вимоги до відвідування	Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.

ПЕРЕВІРЕНО:

_____ (посада, звання)

_____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

_____ 20__ р.